Dosarul nr. 5r-6878/2022

4-22153709-12-5r-21102022

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

27 februarie 2023 *****

Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Lilia Taşlîc
Cu participarea:
Contravenientului Lilian Prutean

examinând în şedinţă judiciară publică contestaţia depusă de **Prutean Lilian** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI02 990785 din 10.04.2015 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 1000 lei pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravenţional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator din 10.04.2015, Prutean Lilian a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 69 alin. (1) Cod contravenţional, cu amendă în mărime de 1000 lei.

La data de 28.03.2022, Prutean Lilian a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI02 990785 din 10.04.2015 şi deciziei agentului constatator cu privire la aplicarea sancţiunii contravenţionale. Menționează că, nu a comis careva acțiuni contravenționale și este o eroare atragerea la răspundere contravențională.

În ședința de judecată contravenientul Prutean Lilian, a susținut contestația din motivele de fapt și de drept indicate.

Agentul constatator, fiind citat legal prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, din care cauză, în temeiul art.455 alin.(2) Cod contravenţional, instanţa a examinat cauza în absenţa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează spețа dedusă judecății, instanța de judecată apreciază contestația întemeiată şi pasibil de a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în

care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

Termenul de depunere a contestaţiei a fost respectat, întrucât la materialele cauzei nu sunt anexate probe care ar confirma faptul că, Prutean Lilian a primit o copie de pe decizia asupra cauzei contravenționale din 10.04.2015. Mai mult ca atât, contestatarul a prezentat probe ce confirmă faptul că, a aflat despre existența deciziei agentului constatator când a recepționat corespondența din partea executorului judecătoresc.

Conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 5 alin. (1)-(3) Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise. Legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Conform art. 425 alin. (1), (2), alin. (5) și alin (6) lit. c) Cod contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute: c) prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

Conform art. 382 alin. (1), (2), (4), (5) și (6) Cod contravențional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta. În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei. Acţiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravenţional se efectuează în conformitate cu art.237–242 din Codul de procedură penală.

Conform art. 374 alin. (2), (2^1) Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenției.

Conform art. 375 alin.(1)-(3) Cod contravenţional, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Conform art. 384 alin. (2) Cod contravenţional, persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional; d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar

şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competentă să aplice sancţiunea contravenţională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărîrile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărîri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărîrea judecătorească; t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 443 alin.(1) lit. d), e) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice (…); încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei, iar în conformitate cu alin.(6) acelaşi articol, faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

Conform art. 461 alin.(1) Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional, iar conform alin.(2) acelaşi articol, procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

După cum reiese din conţinutul art. 441 alin.(1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.

Conform art. 445 alin.(1) Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie (…) a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator

sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal, iar alin.(2) acelaşi articol prevede că, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Potrivit variantei electronice a procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI02 990785 din 10.04.2015, Prutean Lilian a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 69 alin. (1) Cod contravenţional, cu amendă în mărime de 1000 lei.

Potrivit scrisorii nr. 34/20/2-13819 din 13.10.2022, se atestă că, procesele-verbale cu privire la contravenţie din perioada anilor 2015-2016 au fost nimicite conform actului, nr. 205 din 01.04.2022.

Prin urmare, instanţa de judecată se află în imposibilitate absolută de a verifica legalitatea procesului-verbal şi deciziei de sancţionare a contravenientului Prutean Lilian pe motivul inexistenţei fizice a acestora din motivul nimicirii lor.

Această din urmă circumstanţă nu-i este imputabilă contravenientului Prutean Lilian.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 375 alin.(3) Cod contravenţional, toate aceste dubii urmează a fi interpretate în favoarea lui Prutean Lilian.

În afară de aceasta, sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca tragere la răspundere penală (§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00) – „Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei".

În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (art. 6 CEDO) a statuat că „autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea „acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală…".

Curtea consideră că, în materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) şi cele din art. 6 § 3 lit. b) în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauzele acuzaţiei trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-şi pregăti apărarea.

Din acest punct de vedere procesul contravenţional în privinţa Prutean Lilian nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce afectează grav dreptul la apărare al acestuia, care, din perspectiva celor analizate, până în prezent se află în imposibilitate absolută de a-şi exercita acest drept, necunoscând ce încălcări concret i se reproşează de către agentul constatator neidentificat din cadrul IP Ciocana şi în privinţa cui au fost comise, pentru care a fost sancţionat contravenţional.

Aceste omisiuni atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie nu numai din considerentul că a fost întocmit în absenţa lui Prutean Lilian,

dar din conţinutul variantei electronice a acestuia nu poate fi individualizată nici fapta ilicită, prin ce a fost afectat în mod esenţial şi iremediabil fondul cauzei.

Prin urmare, procesul contravenţional intentat de către agentul constatator neidentificat din cadrul IP Ciocana, în conformitate cu art. 69 alin. (1) Cod contravenţional în privinţa lui Prutean Lilian este necesar de încetat din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În conformitate cu art.461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestaţia depusă de **Prutean Lilian**.

Anulează decizia agentului constatator din 10.04.2015 prin care lui **Prutean Lilian** i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 1000 lei pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI02 990785 din 10.04.2015.

Încetează procesul contravenţional privind acuzarea lui **Prutean Lilian** de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**